

Ahneus vai yhteistyö – ay-liikkeen valinnat?

Murikka-opisto 6.10.2009

Mauri Lundenin jäähyväisluento

Rautatieläisten liiton juuri eläkkeelle jäänyt puheenjohtaja Mauri Lunden pohti jäähyväisluennossaan Murikassa ay-liikkeen tulevaisuutta.

Mauri Lunden havainnollistaa luentoaan Murikassa

Pitkien tupojen aikaan ay-liike kantoi huolta yhteiskunnasta, kilpailukyvyistä ja kansantaloudesta. Lunden kysyi luennossaan kriittisesti : ” mutta huolehdittiinko tuolloin jäsenten tarpeista riittävästi?” Isot ratkaisut eivät aina mahdollistaneet liittokohtaisten erityispiirteiden huomioon ottamista. Nyt liitot kipuilevat liittokohtaisissa sopimuksissaan. Valtiovallan ja työnantajien paine sopimusten yhdenmukaistamiseksi on olemassa, vaikka työnantajat itse hukkasivat tupo-välineet.

Ammattiyhdistysliike on yhteistyön liike. Siksi Lunden pitää vaarallisena suuntaa, jos ay-liikkeestä tulee vain lyhyiden rahastusten väline. Tämän kehityksen taustalla on yleinen nopeaotteisuus - ”rahat pois ja menoksi”. SAK-lainen ay-liike perustuu jäsenistön ja heidän edustajiensa yhteistyöhön, ei erillisiin irtiottoihin, muistutti puheenjohtaja Lunden.

Mauri Lunden on uransa aikana ollut kättilöimässä monia liittofuusioita. Hyödyksi on ollut kehittämismiehen peruskysymys: ” mikä on tämän toiminnan tarkoitus?” Siitä kysymyksestä liittofuusioitakin on lähestyttävä. Hän tiivistä kokemustaan toteamalla, että jokainen fuusio on vaatinut aikaa jopa 5-7 – vuotta. Useassa tapauksessa edetty vaiheittain, mutta siltikään vastakkainasetteluilta ei vältytä. Alakohtaiset identiteettiasiat ovat ay-liikkeessä tärkeitä ja ne tulee taiten ottaa huomioon, totesi Lunden. Esimerkkinä hän mainitsi teollisuusliittojen TEAM-liittohankeeseen, jossa pienet liitot pelkäsivät suurta Metalliliittoa ja suuri epäili pieniä. Luottamus syntyy yhteistyön avulla, ei pelkästään rakenteiden kautta, päätti Lunden.

Yli 40 vuotta kestäneen työuransa aikana hän on osallistunut ay-liikkeen kehittämiseen monin eri tavoin. Haasteellista on ollut liittojen hallintojen kehittäminen. Joskus on pitänyt liittojohtoa kouluttaa salaa, etteivät jäsenet pääse selville, että johtoa pitää kehittää. Esimieskoulutusta tarvitaan jatkuvasti ay-organisaatioissa. Koulutukseen eivät riitä pelkästään lyhyet oppituki-ot. Sellaiset ovat kuin ”pakanoiden kastamista paloruiskulla” totesi Mauri Lunden Murikka-opistossa jäähyväisluennossaan.

teksti Aki Ojakangas